

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos
Tekijä-Författare-Author Hirsjärvi, Paula		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kärsimyksen oikeuttaminen eläinkokeellisessa tutkimuksessa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-04-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 122 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tarkastelen tässä pro gradu –tutkielmassa niitä teoreettisia näkökulmia, joiden kautta voidaan lähestyä kysymystä eläinkokeissa aiheutettavan kärsimyksen oikeuttamisesta. Sivuutan kysymyksen eläinten hyötykäytön oikeutuksesta sinänsä. En myöskään käsittele kuoleman aiheuttamisen oikeutusta, vaikka eläinkokeeseen kuuluukin olennaisesti eläinten lopettaminen kokeen päätteeksi. Näkökulmani on käytännönläheinen ja perustuu siihen, että pitkään koe-eläinalalla toimineena ja koe-eläintoimikuntien sekä eläinkoelautakunnan työskentelyyn osallistuneena koe-eläintieteilijänä haluan selvittää, millaisin perusteluin eläinkokeita voidaan puolustaa ja vastustaa.</p> <p>Keskityn niihin kahteen teoriaan, jotka ovat koe-eläinalan ammattilaisille tutuimpia, Peter Singerin utilitaristiseen teoriaan ja Tom Reganin teoriaan eläinten oikeuksista. Tulkitsen näitä teorioita nimenomaan eläinkokeiden näkökulmasta. Tarkastelen ensimmäisessä pääluvussa kysymystä eläinten oikeuksista. Ensimmäisessä aluvussa käsitelen Reganin teoriaa eläinten oikeuksista, oikeusteorian soveltamista käytännön eläinkoetoimintaan sekä niitä näkökulmia, joiden pohjalta Reganin ajatuksia voidaan kritisoida. Toisessa aluvussa keskityn niihin teorioihin, joiden mukaan eläimillä ei voi olla oikeuksia: Carl Cohenin ja kontraktualisti Peter Carruthersin teorioihin, joissa oikeudet perustuvat ihmisyhteisön jäsenyyteen. Lisäksi esittelen R.G. Freyn teorian, jonka mukaan eläimillä ei voi olla oikeuksia, koska niillä ei ole tietoisuutta. Toisessa pääluvussa tarkastelen hyötynäkökulmaa eläinkokeisiin. Ensimmäisessä aluvussa käsitelen Singerin intressiutilitaristista teoriaa, pohdin sen soveltamista käytäntöön eläinkoetoiminnan arjessa sekä Singerin teorian ongelmia. Utilitaristisin perustein eläinkokeita voidaan myös pitää ihmisen moraalisen velvollisuutena. Käsitelen toisessa aluvussa Carl Cohenin käsitystä ihmisen ja eläimen intressien eriarvoisuudesta sekä R.G. Freyn näkemystä lääketieteen eläinkokeiden merkityksestä ihmiselle.</p> <p>Kolmannessa pääluvussa tarkastelen sitä, millä tavoin filosofinen keskustelu eläinten kärsimyksen oikeutuksesta näkyy koe-eläinalan sisällä käydyssä keskustelussa. Analysoin kahta kansainvälisesti tunnetuinta ehdotusta eläinkoe-lupahakemusten eettiseksi arviointijärjestelmäksi ja niiden sisältämiä filosofisia taustaoletuksia: Porterin järjestelmää vuodelta 1992 sekä Stafleu et al:n ehdotusta vuodelta 1999. Lisäksi tarkastelen pohjoismaisen eläinkokeiden eettisen arvioinnin seminaarin raporttia vuodelta 2004, joka kuvastaa hyvin kotimaisia käsityksiämme eläinkokeiden oikeutuksesta ja niiden perusteluja. Edellä mainitut ehdotukset eläinkokeiden arviointijärjestelmiksi ovat pohjana valmisteilla olevalle kotimaiselle ehdotukselle eläinkokeiden eettiseksi arviointijärjestelmäksi.</p> <p>Eläinkokeita koskevassa kotimaisessa lainsäädännössä samoin kuin yhteiseurooppalaisissa suosituksissa korostetaan eläinkokeiden oikeuttamista niin sanotun hyöty-haitta-analyysin avulla. Yhteistä eläinkokeiden arviointijärjestelmille on utilitaristinen peruslähtökohta ja terveyden korostaminen hyvän elämän perustana. Utilitarismin rinnalle tuodaan kuitenkin muista teoreettisista viittekehyksistä lainattuja elementtejä sekä käytännön näkökohdilla perusteltuja tekijöitä, kuten taloudellinen hyöty. Käsitteiden määrittely ja peruseriaatteiden perustelu jäävät vähäiselle huomiolle, mikä johtaa tulkintavaikeuksiin. Tiedeyhteisössä ollaan vasta harjoittelemassa eläinkokeiden oikeutuksen arviointia eikä filosofian tarjoamia apuvälineitä ole vielä osattu ottaa haltuun.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords eläinkokeet oikeusfilosofia oikeudet eläimet koe-eläimet utilitarismi		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		